

راهنمای مشخصات فنی و اجرایی آسفالت گرم

تدوین و گردآوری:

دفتر نگهداری راه‌های سازمان راه‌داری، حمایت، جاده‌ای

مؤسسه انتشاراتی مشق شب

۱۳۹۵

عنوان و نام پدیدآور	راهنمای نکات فنی و اجرایی آسفالت گرم/ تدوین و گردآوری دفتر نگهداری راه‌های سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای ؛ به سفارش سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای.
مشخصات نشر	تهران: مشق شب، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	۱۶۰ ص.: مصور، جدول.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۷۲۵۲-۷۹-۶:
وضعیت فهرست نویسی	فیا
موضوع	آسفالت
موضوع	Asphalt
موضوع	روسازی با آسفالت
موضوع	Pavements, Asphalt
شناسه اف‌آر‌دی	سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای
شناسه خزوده	سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای. دفتر نگهداری راه و ابنیه فنی
رده بندی کنگره	TE۲۷۵/۱۷۰۲۳۵
رده بندی دیویی	۶۲۵.۵
شماره کتابشناسی	۴۰۰۷۵۹۱

مؤسسه انتشاراتی مشق شب

نام کتاب: راهنمای نکات فنی و اجرایی آسفالت گرم
 به سفارش: سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای
 تدوین و گردآوری: دفتر نگهداری راه‌ها
 ناشر: انتشارات مشق شب
 نظارت بر امور اجرایی: رضا هوشمند
 صفحه‌آرایی و طرح جلد: مشق شب
 شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه
 نوبت چاپ: اول / ۹۵
 چاپ: مشق شب
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۲۵۲-۷۹-۶

نشانی مرکز نشر و پخش: تهران، میدان انقلاب، ابتدای خیابان قدس،

ساختمان آنا تول فرانس (شماره ۳) واحد ۱۱

تلفن تماس: ۱۷-۶۶۹۶۲۵۱۶ شماره: ۶۶۴۸۸۸۲۰

www.mashgheshabpub.ir

فهرست مطالب

۹	پیشگفتار.....
۱۱	فصل ۱- تولید و مشخصات کیفی در مصالح سنگی.....
۱۳	مقدمه.....
۱۳	۱-۱- تولید مصالح سنگی مناسب آسفالت.....
۱۶	۱-۲- تجهیزات تولید شن و ماسه آسفالتی.....
۱۶	۱-۳- دیپوی مصالح سنگی آسفالتی و مشخصات آن.....
۱۷	۱-۴- مشخصات کیفی مصالح سنگی مناسب آسفالت.....
۱۷	۱-۴-۱- مصالح سنگی مصرفی در آسفالت بیندر.....
۱۹	۱-۴-۲- مصالح سنگی مصرفی در آسفالت توپکا.....
۲۰	۱-۴-۳- فیلر.....
۲۰	۱-۴-۴- مجموعه مصالح سنگی.....
۲۳	فصل ۲- کارخانه آسفالت.....
۲۵	۲-۱- کارخانه آسفالت.....
۲۶	۲-۲- مشخصات کارخانه آسفالت.....
۲۶	۲-۲-۱- سیلوهای سرد (Cold Bin's).....
۲۷	۲-۲-۲- واحد خشک کننده (Dryer).....
۲۷	۲-۲-۳- غبارگیر (Dust Collector).....
۲۸	۲-۲-۴- سرندهای گرم.....
۲۹	۲-۲-۵- سیلوهای گرم.....
۳۰	۲-۲-۶- سیستم توزین مصالح سنگی.....
۳۱	۲-۲-۷- مخازن قیر.....
۳۲	۲-۲-۷-۱- گرمایش قیر.....
۳۲	۲-۲-۷-۲- سیستم رفت و برگشت قیر (سیرکولاسیون).....
۳۲	۲-۲-۷-۳- وسایل اندازه گیری قیر.....
۳۳	۲-۲-۷-۴- وسایل حرارتی.....
۳۳	۲-۲-۸- واحد مخلوط کننده (Pugmill/Mixer).....
۳۴	۲-۲-۹- دستگاه شمارش و کنترل زمان اختلاط.....
۳۴	۲-۲-۱۰- سیلوی ذخیره مخلوط آسفالت گرم تولیدی.....
۳۵	۲-۲-۱۱- اتاق کنترل.....

۳۶	۱۲-۲-۲- نکات تکمیلی کیفی در کارخانه آسفالت
۳۸	۱۳-۲-۲- مقررات ایمنی
۳۹	فصل ۳- قیر و ذخیره‌سازی آن
۴۱	۱-۳- قیر
۴۱	۲-۳- انواع قیرهای نفتی مصرفی در راهسازی
۴۲	۱-۲-۳- قیرهای خالص
۴۲	۱-۱-۲-۳- قیرهای طبقه‌بندی شده با درجه نفوذ
۴۲	۲-۱-۲-۳- قیرهای طبقه‌بندی شده بر مبنای عملکرد
۴۳	۳-۳- کاربرد قیر در روسازی
۴۴	۳-۳- دمای حرارت قیر
۴۶	۵-۱- افزودنی‌های قیر
۴۶	۳-۶- حمل و نقل آسفالت قیر
۵۱	فصل ۴- حمل و اجرای آسفالت
۵۳	۱-۴- بارگیری آسفالت
۵۴	۱-۱-۴- تمیز کردن کامیون‌ها پیش از بارگیری
۵۴	۲-۴- حمل آسفالت در محل پخش
۵۵	۳-۴- اتصال کامیون به فیوژر و حلبه ار
۵۵	۴-۴- آماده سازی سطح
۵۶	۴-۵- عملیات قیرپاشی
۵۶	۴-۵-۱- ماشین قیرپاش
۵۶	۴-۵-۲- اندود نفوذی (پرایم کت)
۵۶	۴-۵-۳- اندود سطحی (تک کت)
۵۸	۴-۵-۴- نکات مهم در قیرپاشی
۵۸	۴-۶- فینیش پخش آسفالت و اجزای آن
۵۹	۴-۶-۱- کشنده (تراکتور):
۵۹	۴-۶-۱-۱- رولیک و گیره کامیون
۵۹	۴-۶-۱-۲- قیف فینیشر (Hopper)
۵۹	۴-۶-۱-۳- تسمه نقاله
۶۰	۴-۶-۱-۴- حلزونی‌ها (Augers)
۶۰	۴-۶-۲- اتوی فینیشر
۶۰	۴-۶-۲-۱- بخاری اتوی فینیشر (گرم کن اتو)
۶۰	۴-۶-۲-۲- شیب سنج اتو
۶۰	۴-۶-۲-۳- وایبره اتو
۶۰	۴-۶-۲-۴- کنترل حرکات اتو
۶۱	۴-۷- درجه حرارت پخش
۶۲	۴-۸- اجرای بندها
۶۲	۴-۸-۱- بندهای طولی

- ۶۲-۱-۸-۴-۱-۱-۸-۴ برش بند طولی
- ۶۳-۲-۱-۸-۴-۱-۱-۸-۴ تراکم بند طولی
- ۶۴-۲-۸-۴-۱-۱-۸-۴ بندهای عرضی
- ۶۵-۱-۲-۸-۴-۱-۱-۸-۴ بند های عرضی لب به لب
- ۶۵-۲-۲-۸-۴-۱-۱-۸-۴ بندهای عرضی شیب دار
- ۶۶-۳-۲-۸-۴-۱-۱-۸-۴ متراکم کردن بند
- ۶۶-۹-۴-۱-۱-۸-۴ تراکم مخلوط آسفالتی گرم
- ۶۶-۱-۹-۴-۱-۱-۸-۴ عوامل موثر بر تراکم مخلوط آسفالتی
- ۶۶-۱-۱-۹-۴-۱-۱-۸-۴ اثر فیلر و فیلر بر تراکم پذیری
- ۶۶-۲-۱-۹-۴-۱-۱-۸-۴ اثر شکل و اندازه مصالح سنگی بر تراکم پذیری
- ۶۶-۳-۱-۹-۴-۱-۱-۸-۴ تاثیر دما بر تراکم پذیری
- ۶۷-۱-۱-۹-۴-۱-۱-۸-۴ دمای هوا، دمای سطح و دمای پخش مخلوط
- ۶۷-۵-۱-۹-۴-۱-۱-۸-۴ عوامل محیطی (باد و میزان تابش خورشید)
- ۶۷-۶-۱-۹-۴-۱-۱-۸-۴ ضخامت ریه ها بر تراکم پذیری
- ۶۷-۱۰-۴-۱-۱-۸-۴ تراکم سدازن و اندام غلتک ها
- ۶۸-۱-۱۰-۴-۱-۱-۸-۴ غلتک های استاتیکی (چرخ فولادی)
- ۷۰-۲-۱۰-۴-۱-۱-۸-۴ غلتک های لرزشی
- ۷۰-۳-۱۰-۴-۱-۱-۸-۴ غلتک های تاندم آیراننده
- ۷۱-۴-۱۰-۴-۱-۱-۸-۴ غلتک های چرخ لاستیکی
- ۷۱-۱۱-۴-۱-۱-۸-۴ مراحل عملیات غلتک زنی
- ۷۱-۱-۱۱-۴-۱-۱-۸-۴ غلتک زنی در مرحله اول
- ۷۲-۲-۱۱-۴-۱-۱-۸-۴ غلتک زنی در مرحله دوم
- ۷۲-۳-۱۱-۴-۱-۱-۸-۴ غلتک زنی در مرحله پایانی
- ۷۳-۱۲-۴-۱-۱-۸-۴ روش های ویژه غلتک زنی
- ۷۳-۱-۱۲-۴-۱-۱-۸-۴ غلتک زنی در بندهای عرضی
- ۷۳-۲-۱۲-۴-۱-۱-۸-۴ غلتک زنی در بندهای طولی
- ۷۴-۱-۲-۱۲-۴-۱-۱-۸-۴ غلتک زنی در بندهای طولی سرد
- ۷۴-۳-۱۲-۴-۱-۱-۸-۴ غلتک زنی در شیب های تند
- ۷۵-۴-۱۲-۴-۱-۱-۸-۴ غلتک زنی لایه تسطیح کننده (رگلاژی)
- ۷۵-۱۳-۴-۱-۱-۸-۴ کنترل روسازی اجرا شده
- ۷۵-۱-۱۳-۴-۱-۱-۸-۴ تعیین وزن مخصوص مخلوط آسفالتی متراکم
- ۷۶-۲-۱۳-۴-۱-۱-۸-۴ ناهمواری سطحی
- ۷۶-۱۴-۴-۱-۱-۸-۴ نکات مهم اجرایی جهت تراکم مخلوط آسفالتی در محل
- ۷۶-۱۵-۴-۱-۱-۸-۴ کنترل ترافیک
- ۷۷-۱-۱۵-۴-۱-۱-۸-۴ مسائل ایمنی مرتبط با ماشین آلات
- ۷۷-۲-۱۵-۴-۱-۱-۸-۴ موارد لازم الاجرا در هنگام پخش قیر و آسفالت گرم
- ۷۸-۳-۱۵-۴-۱-۱-۸-۴ کنترل ترافیک در عملیات روسازی

۷۸	۴-۱۵-۴-بازرسی رعایت نکات ایمنی در کارگاه آسفالت
۷۹	۴-۱۵-۵-هدایت ترافیک در عملیات مرمت محورهای شریانی
۷۹	۴-۱۵-۶-نحوه آرایش تابلوها و علائم
۸۰	۴-۱۶-۱-عملیات لکه‌گیری
۸۰	۴-۱۶-۱-لکه‌گیری موضعی
۸۱	۴-۱۶-۲-تعهدات پیمانکار
۸۲	۴-۱۷-۱-درزگیری با قیر ماستیکی
۸۳	۴-۱۷-۱-نحوه آماده‌سازی محل و تزریق مواد پلیمری
۸۳	۴-۱-سایر نکات عملیات اجرایی
۸۵	فصل ۵- مشخصات فنی مخلوط آسفالتی
۸۷	۵-۱- فرمول کارگاهی (JUB MIX FORMULA)
۸۸	۵-۲- آزمایش‌ها و روش‌ها
۸۹	۵-۳-۱- مشخصات کلی مخلوط‌های آسفالتی گرم
۸۹	۵-۳-۱-۱- مشخصات فیزیکی
۹۰	۵-۳-۲-۱- آسفالت سرد
۹۰	۵-۳-۲-۲- آسفالت توپک
۹۱	۵-۳-۳-۱- طرح اختلاط آسفالت گرم و آزمایشات تکمیلی آن
۹۲	۵-۳-۳-۲- کنترل نتایج طرح اختلاط آسفالت گرم
۹۳	پیوست ۱- افزودنی‌ها و اصلاح‌کننده‌ها
۱۱۹	پیوست ۲- راهنمای نصب ژئوسنتتیک‌ها
۱۲۳	پیوست ۳- چک لیست‌های نظارت و کنترل کیفیت
۱۵۹	مراجع

بهبود و توسعه شبکه راه‌ها یکی از مهم‌ترین شاخص‌های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی در کشورها به‌شمار می‌رود. در کشور ما به علت تخصیص سهم بالایی حمل‌ونقل به شبکه راه‌های زمینی، نقش و جایگاه نگهداری بسیار حائز اهمیت است. لذا، سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای به عنوان متولی نگهداری، بهسازی و ایمن‌سازی راه‌های کشور جایگاه ویژه‌ای در توسعه ملی و رشد بهره‌وری اقتصادی کشور دارد. در راستای انجام این رسالت، تهیه و ابلاغ دستورالعمل‌های فنی و اجرایی، تهیه و تدوین ضوابط، استانداردها و راهنمای عملیات موردنیاز جهت نگهداری این سرمایه‌های ملی، در دستور کار سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای می‌باشد.

یکی از چالش‌ها مهم اقتصاد مقاومتی، نگاه مولد به ایجاد دانش، خوداتکایی و خودکفایی است. سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای، با هدایت ظرفیت‌ها و هم‌افزایی علم و تجربه، به سمت نظام‌مندسازی فعالیت‌های نگهداری و بهسازی راه‌های کشور، بر اساس منطق علمی و تحقق شعار اقتصادی مقاومتی، حرکت کرده است. در سال‌های اخیر، استفاده از روش‌های سنتی تعمیر و نگهداری، هزینه کمتری نسبت به روش‌های نگهداری جدید - رد، اما در سال‌های اخیر، همراه با شکوفایی علم و تکنولوژی‌های مدرن، بخش وسیعی از سرمایه و انرژی متخصصان در زمینه استفاده از روش‌های نوین متمرکز شده و با ورود تجهیزات، ماشین‌آلات و نیروی انسانی خیره‌ناک، صورت گسترده در حال شکل‌گیری و تعالی است. از این منظر، رشد استفاده از روش‌ها و فن‌آوری‌های نوین امری گریزناپذیر است.

نگاه هوشمندانه و بلندمدت، گویای لزوم دستیابی به دانش و به‌کارگیری تکنولوژی‌های جدید در پروژه‌های نگهداری راه‌ها است. گزینه‌های متنوع، از تکنولوژی‌های جدید، هم‌اکنون در کشور وجود داشته و در حال فراگیر شدن هستند، اما با توجه به اهمیت برخی از این روش‌ها، لزوم تدوین و گردآوری مجموعه‌ای از نکات کلیدی ضروری به نظر می‌رسید.

به‌کارگیری سلسله روش‌های اصولی، مدرن و ارزان‌قیمت در ابتدای طرح خرابی و حتی قبل از ایجاد آن می‌تواند، خدمت‌دهی و بهره‌برداری ایمن را در بازه زمان بیشتر به هم رساند. این اقدام متضمن حفظ سرمایه‌های ملی و کاهش هزینه‌های نگهداری در طولانی‌مدت است.

مطالب این کتاب متشکل از اطلاعات، کلیات و مسائل اساسی جهت طرح، اجرا و نظارت رویه‌های جدید و مسائل و نکات کلیدی است، که می‌تواند مورد استفاده مدیران، کارشناسان، مشاوران و پیمانکاران موضوع، قرار گیرد. بدیهی است پیشنهادات اصلاحی و سازنده در چاپ‌های بعدی لحاظ می‌شود.

داود کشاورزیان

معاون وزیر و رئیس سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای